

На основу чланова 22. и 28. став 2, тачка 4) Статута УФУС АФА ЗАШТИТЕ — Организације филмских аутора Србије, Скупштина УФУС АФА ЗАШТИТЕ на XII редовној седници одржаној дана 29.05.2026. године доноси следећи:

ЕТИЧКИ КОДЕКС

I Опште одредбе

Члан 1.

Етички кодекс (у даљем тексту: Кодекс) УФУС АФА ЗАШТИТЕ - Организације филмских аутора Србије (у даљем тексту: Организација), одређује начела етичког поступања у циљу очувања достојанства, интегритета и угледа Организације, њених чланова и филмских професија, као и ради подизања свести о одговорности у раду.

Кодекс дефинише примере повреде дужности чланова Организације, општа правила о дисциплинском поступку поводом тих повреда, као и поступке мирног решавања спорова.

Члан 2.

Кодекс се примењује на сва лица која су са Организацијом закључила уговор о искључивом уступању имовинских ауторских права (у даљем тексту: чланови).

Скупштина доноси и мења Кодекс, а о његовој примени и тумачењу стара се Етички одбор.

Статут предвиђа састав и надлежности Етичког одбора, који ближе уређује свој начин рада Пословником о раду Етичког одбора (у даљем тексту: Пословник).

II Начела етичког поступања

Законитост и одговорност

Члан 3.

Чланови су дужни да поштују све законске и подзаконске прописе у вези са радом Организације, укључујући опште акте Организације и уговоре закључене са Организацијом.

Чланови су одговорни пред органима УФУС АФА за повреде дужности према Организацији, које су одређене у актима из претходног става.

Чланови су одговорни пред органима УФУС АФА и за повреде дужности према другим члановима Организације, ако су у вези с делатношћу УФУС АФА и одређене у истим актима.

Савесност и поштење

Члан 4.

Савесност и поштење подразумевају правично опхођење према Организацији и члановима.

Чланови су дужни да избегавају сукобе интереса, у складу са општим актима УФУС АФА.

Сви чланови, а нарочито чланови органа и радних тела УФУС АФА, дужни су да чувају имовину и углед Организације и уздржавају се од сваке злоупотребе њених средстава.

Чланови су дужни да све тражене податке Организацији преносе истинито и благовремено, у складу са општим актима УФУС АФА.

Професионална честитост

Члан 5.

Професионална честитост чланова се заснива на стварању оригиналних филмских дела и поштовању ауторских права других.

Забрањено је плагирање, одузимање туђих ауторских права и злоупотреба права.

Поверљивост

Члан 6.

Чланови су дужни да чувају поверљивост података о Организацији, њеним члановима и пословању, осим оних података за које постоји обавеза објављивања у складу са законом.

Правила о пословним тајнама, поверљивости података и заштити личних података прописују посебни правилници Организације.

Мирно решавање спорова

Члан 7.

Чланови међу којима постоји спор о ауторским правима на филмском делу, као и чланови који сматрају да им је Организација повредила права, дужни су да се обрате Организацији пре покретања поступка пред државним органима.

III Повреде етичких и правних дужности

Плагирање

Члан 8.

Плагирање је неетичко и противзаконито присвајање туђег филмског дела у целини или деловима и представљање таквог дела као сопственог.

Чињеница плагирања се доказује правноснажном пресудом надлежног суда.

Одузимање туђих права

Члан 9.

Одузимање туђих права је присвајање имовинских ауторских права на основу уговора који су ништави или рушљиви, у смислу закона који уређује облигационе односе, а нарочито:

- 1) Уговора закључених под принудом, преваром, претњом или другим манама воље;
- 2) Зеленашких уговора, тј. уговора којима се стиче несразмерна добит, а користи се тешко материјално стање или стање нужде аутора или другог носиоца права, његово недовољно искуство, лакомисленост или зависност;
- 3) Уговора којима долази до прекомерног оштећења аутора или другог носиоца права;
- 4) Уговора закључених са лицима која нису способна за расуђивање, тј. ако су пословно неспособна или им је пословна способност ограничена.

Ништавост или рушљивост уговора се доказује правноснажном пресудом надлежног суда.

Давање лажних података

Члан 10.

Давање лажних података је достављање Организацији неистинитих или непотпуних података, а који су од значаја за рад Организације.

Од нарочитог значаја су подаци о филмским делима, о ауторским правима на тим делима, као и подаци потребни за исплату тантијема и утврђивање идентитета чланова.

Давањем лажних података се сматра и необавештавање Организације у случају промене података из овог члана, у роковима и на начин предвиђен општим актима УФУС АФА.

Оштећење Организације

Члан 11.

Оштећење Организације је сваки поступак или изјава за јавност који за последицу имају умањење имовине УФУС АФА, спречавање њеног повећања или нарушавање пословног или професионалног угледа Организације.

Злоупотреба права

Члан 12.

Злоупотреба права је коришћење овлашћења из ауторског права или права која чланови Организације уживају на основу њених општих аката, противно циљу због кога су та права установљена или на начин којим се шкоди правима других чланова или Организацији.

Злоупотребом права се нарочито сматрају правно шиканирање (нпр. учестало покретање неоснованих судских или управних поступака), као и уступање имовинских ауторских права другима ради избегавања правила о условима за чланство, у целини или идеалном делу.

Друге повреде

Члан 13.

Чланови су одговорни и за повреде других обавеза према Организацији и њеним члановима ако су прописане законом, уговорима са Организацијом, Статутом, Кодексом или другим општим актима УФУС АФА, пре него што је учињена повреда.

IV Дисциплински поступак

Опште одредбе

Члан 14.

Дисциплински поступак се не може покретати или водити поводом повреда дужности које нису претходно прописане актима из претходног члана.

Члан Организације против кога се води дисциплински поступак (у даљем тексту: предметни члан), не може се бранити незнањем о постојању дужности из претходног става, осим у случајевима неотклоњиве стварне или правне заблуде.

Ако је у одређеној дисциплинској ствари донета коначна одлука, не може се о њој други пут одлучивати.

Дисциплински поступак је писмен и јаван, а јавност се обезбеђује у складу са одредбама Пословника.

Етички одбор одлучује према слободном уверењу, на основу целине изведених доказа.

Невиност предметног члана се претпоставља, док се супротно не докаже, а ћутање се сматра порицањем одговорности.

Током дисциплинског поступка, предметни члан има право да га заступа адвокат и да се користи свим доказним средствима која су на располагању Етичком одбору, односно оштећеном, у складу са одредбама Пословника.

Питања од значаја за вођење дисциплинског поступка уређује Пословник, ако нису прописана овим Кодексом или Статутом.

Ако о одређеном процесном питању нема прописане одредбе у актима из претходног става, одговарајућу одлуку ће донети Етички одбор, у складу са законом.

Покретање поступка

Члан 15.

Дисциплински поступак покреће се на предлог било ког члана Организације, осим чланова Етичког одбора.

Предлог из претходног става се подноси Етичком одбору у писаном или електронском облику и мора да буде праћен бар једним доказом о учињеној повреди.

Ако је предлог очигледно неоснован, није праћен никаквим доказима или је о истом питању већ донета коначна одлука, Етички одбор ће предлог одбацити, у року од 8 дана од пријема.

Ако у року из претходног става не одбаци предлог, Етички одбор формира предмет, отвара дисциплински поступак и о томе обавештава предметног члана.

Обавештење из претходног става мора садржати опис повреда дужности које терете предметног члана, правни основ тих дужности, као и копије доступних доказа.

Ако се кључне чињенице за одлучивање у дисциплинском поступку једино могу утврдити одлуком државног органа, поступак се покрене тек по правноснажности такве одлуке.

Првостепени поступак

Члан 16.

О свим повредама дужности које му се стављају на терет, предметни члан има право да се изјасни у писаном облику, у року од 15 дана од пријема обавештења из претходног члана.

Писане прилоге од значаја за поступак може поднети сваки члан Организације, а дужан је то да учини на захтев Етичког одбора.

Етички одбор може да закаже усмено изјашњење предметног члана, као и оштећеног или другог члана Организације, ако сматра да је то неопходно ради сазнања кључних чињеница, у ком случају ти чланови имају обавезу да присуствују у заказано време.

По окончању испитивања и расправљања, а најкасније 60 дана од пријема предлога из претходног члана, Етички одбор доноси одлуку којом утврђује одговорност предметног члана или га ослобађа одговорности.

Поступак по жалби

Члан 17.

Против одлуке Етичког одбора којом се утврђује његова одговорност, предметни члан има право жалбе.

Жалба се подноси Надзорном одбору, у року од 15 дана од пријема првостепене одлуке.

Жалба мора садржати разлоге о незаконитости првостепене одлуке, као и доказе за чињеничне тврдње у жалби, а у супротном се одбацује.

Првостепену одлуку Надзорни одбор може или да потврди или да укине и врати предмет Етичком одбору на поновно одлучивање, али не може првостепену одлуку да преиначи.

Ако Надзорни одбор потврди одлуку Етичког одбора, она постаје коначна.

Ако сматра да је првостепена одлука у супротности са законом или општим актима УФУС АФА, Надзорни одбор је укида и враћа предмет Етичком одбору на поновно одлучивање.

Одлука о укидању првостепене одлуке мора садржати разлоге за укидање и препоруке Етичком одбору како да исправи недостатке своје одлуке.

Ако је Надзорни одбор већ два пута исти предмет враћао Етичком одбору, а и даље не жели да потврди његову одлуку, онда упућује предмет Скупштини на коначно одлучивање.

Против одлуке Надзорног одбора нема права жалбе.

V Дисциплинске мере

Изрицање лакших мера

Члан 18.

За лакше повреде дужности, Етички одбор изриче опомену или јавну опомену.

Опомена је приватно упозорење члану Организације да убудуће не крши обавезе чланства и не може се више пута изрицати истом лицу за истоврсну повреду.

Јавна опомена се објављује на интернет страници Организације, а по одлуци Етичког одбора и у средствима јавног информисања.

Предлагање тежих мера

Члан 19.

За теже повреде дужности, Етички одбор предлаже Скупштини да изрекне једну или више од следећих мера:

- 1) Забрана ступања у чланство органа и радних тела Организације, на одређено или неодређено време;
- 2) Искључење из чланства у органима и радним телима Организације;
- 3) Искључење из чланства Организације, на одређено или неодређено време.

За теже повреде дужности, Етички одбор може истовремено изрећи лакшу меру и предложити Скупштини изрицање теже мере.

Избор мере

Члан 20.

Етички одбор бира које дисциплинске мере изриче или предлаже, у зависности од:

- 1) степена кривице;
- 2) последица учињене повреде по Организацију или њеног члана;
- 3) претходно изречених мера предметном члану;
- 4) признања одговорности;
- 5) предузетих радњи ради отклањања последица учињене повреде;
- 6) постојања других олакшавајућих или отежавајућих околности.

Спровођење мера

Члан 21.

Органи, радна тела и стручна служба Организације спроводе изречене дисциплинске мере, а евентуални трошак спровођења се сматра трошком рада Организације.

Евиденција мера

Члан 22.

Стручна служба Организације води евиденцију о изреченим мерама.

У евиденцију се уносе: лични подаци предметног члана, врста повреде Кодекса, изречена мера и датум доношења одлуке.

Коначне одлуке о изрицању мера чине саставни део документације члана Организације.

VI Мирно решавање спорова

Посредовање Члан 23.

Пред Етичким одбором се води поступак посредовања између чланова који се споре о ауторским правима на филмском делу или о другом питању које је у вези са делатношћу УФУС АФА.

Чланови су дужни да се обрате Етичком одбору ради посредовања пре покретања судског или управног поступка, а могу тражити посредовање и током таквог поступка.

За потребе поступка посредовања, Етички одбор може тражити мишљење Савета аутора или других органа, радних тела и стручне службе Организације.

Препорука коју Етички одбор даје по окончању поступка посредовања није обавезујућа за чланове.

На поступак посредовања сходно се примењује закон који уређује медијацију.

Спор са Организацијом Члан 24.

Чланови који сматрају да им је Организација повредила права дужни су да се обрате Етичком одбору пре него што покрену поступак пред државним органом.

Ако је за одређене повреде права чланова предвиђен посебан поступак општим актима УФУС АФА, онда се такав поступак спроводи уместо поступка из овог члана.

Најмање један члан органа или радног тела Организације које је донело одлуку којом је члану УФУС АФА наводно повређено право дужан је да учествује у поступку пред Етичким одбором.

Поступак мирног решавања спора са Организацијом ближе уређује Пословник.

VII Завршне одредбе

Ступање на снагу Члан 25.

Кодекс ступа на снагу и примењује се од осмог дана од дана усвајања.

У року из претходног става, Кодекс се објављује на огласној табли и интернет страници Организације.

Председавајући Скупштине

Дарко Бајић